

**BELEIDSREGELS VERZOEKEN OM VRIJSTELLING VAN
VERPLICHTE DEELNEMING**

**STICHTING BEDRIJFSTAKPENSIOENFONDS VOOR DE HANDEL IN
BOUWMATERIALEN**

1. Inleiding

- Verplichte aansluiting

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen (hierna: Bpf HiBiN) is een verplichtgesteld bedrijfstakpensioenfonds. Dit betekent dat indien een werkgever onder de reikwijdte van de verplichtstelling valt, de werkgever verplicht is aan te sluiten bij Bpf HiBiN. De pensioenregeling van de werknemers van de werkgever wordt dan bij Bpf HiBiN ondergebracht.

Bij besluit van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 28 juni 1958, nr. 3269, Stcrt. 1958, nr. 123, (laatstelijk gewijzigd bij besluit van 17 februari 2015, Stcrt 2015, nr. 4798) is deelneming in de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Handel in Bouwmaterialen verplichtgesteld.

Er zijn ook uitzonderingen op de verplichte deelneming: de zogenaamde vrijstellingen.

Op grond van artikel 13 van de 'Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000' heeft het bestuur van Bpf HiBiN de wettelijke taak om op verzoek vrijstelling te verlenen aan werkgevers die onder de werkingssfeer van de verplichtingstelling vallen, mits voldaan wordt aan de voorwaarden genoemd in het 'Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000'.

- Vrijstellingsgronden

Het Vrijstellings- en boetebesluit Wet Bpf 2000 (hierna: VBB) bevat een aantal gronden op basis waarvan een werkgever vrijstelling kan verzoeken. Deze vrijstellingsgronden zijn onder te verdelen in twee categorieën:

1. verplichte vrijstelling; en
2. onverplichte vrijstelling

Daar waar het een verplichte vrijstellingsgrond betreft, moet Bpf HiBiN vrijstelling verlenen indien de werkgever heeft voldaan aan de voorwaarden die zijn gesteld voor deze vrijstellingsgrond. Het is aan Bpf HiBiN om een door een werkgever ingediend vrijstellingsverzoek te beoordelen en te toetsen aan de voorwaarden.

Naast de verplichte vrijstellingsgronden kent het VBB ook een onverplichte vrijstellingsgrond. Dit is een discretionaire bevoegdheid. Bpf HiBiN beschikt ten aanzien van deze onverplichte vrijstellingsmogelijkheid daarom over beleidsvrijheid.

Zowel bij verplichte als bij onverplichte vrijstellingsgronden is Bpf HiBiN bovendien bevoegd op grond van artikel 7, lid 1, VBB voorschriften aan het verlenen van vrijstellingen te verbinden ter verzekering van een goede uitvoering van de wet.

- Beleid

Met betrekking tot de verzoeken van werkgevers tot vrijstelling van verplichte deelneming heeft Bpf HiBiN beleid opgesteld. Tevens wordt het wettelijk kader uiteengezet en toegelicht. Dit beleid omvat daardoor het volgende:

- de wettelijke kaders per vrijstellingsgrond;
- de invulling van Bpf HiBiN van haar beleidsruimte ten aanzien van de onverplichte vrijstellingsgrond;
- de wettelijke kaders en invulling van de voorwaarde van actuariële en financiële gelijkwaardigheid;
- het beleid ten aanzien van het in rekening brengen van verzekeringstechnisch nadeel vanwege vrijstelling;
- de algemene voorwaarden die gelden bij alle vrijstellingsgronden;
- de voorschriften voor een goede uitvoering van de wet; *en*
- de invulling van Bpf HiBiN van haar beleidsruimte ten aanzien van de intrekking van een vrijstelling;

Dit beleid van Bpf HiBiN kan ten slotte, indien noodzakelijk, worden aangepast. Het meest recent gepubliceerde beleid is het geldende beleid.

2. Vrijstellingsgronden en bijbehorende voorschriften

- Vijf vrijstellingsgronden

Op grond van het VBB zijn er zes verschillende soorten gronden op basis waarvan een werkgever vrijstelling kan verzoeken:

1. vrijstelling in verband met een bestaande pensioenvoorziening (artikel 2 VBB);
2. vrijstelling in verband met groepsvorming (artikel 3 VBB);
3. vrijstelling in verband met eigen cao (artikel 4 VBB);
4. Vrijstelling in verband met nettopensioen (artikel 4a VBB);¹
5. vrijstelling in verband met onvoldoende beleggingsrendement (artikel 5 VBB); *en*
6. vrijstelling om andere redenen (artikel 6 VBB).

- Verplichte en onverplichte vrijstelling

De vrijstellingen op grond van artikel 2 tot en met 5 VBB (hiervoor genoemd onder punt 1 tot en met 5) zijn *verplichte vrijstellingen*. Als een werkgever zowel aan de voorwaarden uit het VBB als aan de voorschriften van Bpf HiBiN voor een goede uitvoering van de wet voldoet, is Bpf HiBiN verplicht de vrijstelling aan de betreffende werkgever te verlenen.

De vrijstelling op grond van artikel 6 VBB (hiervoor genoemd onder punt 6) is een *onverplichte vrijstelling*. Bpf HiBiN is niet verplicht een vrijstelling om 'andere redenen' te verlenen. Bpf HiBiN dient een vrijstellingsverzoek op grond van artikel 6 VBB wel per verzoek te beoordelen, waarbij alle belangen worden meegenomen.

- Voorwaarden per vrijstellingsgrond

De verschillende vrijstellingsgronden hebben ieder eigen voorwaarden. Deze verschillende voorwaarden zullen in de volgende paragrafen per vrijstellingsgrond apart worden toegelicht.

Vervolgens worden de voorwaarden die voor een of meer vrijstellingsgronden gelden uiteengezet, te weten:

- actuariële en financiële gelijkwaardigheid;
- verzekeringstechnisch nadeel;
- verplichte algemene voorschriften die voor elke vrijstelling gelden; *en*
- voorschriften voor een goede uitvoering van de wet.

¹ Bpf HiBiN heeft in haar pensioenregeling een maximum pensioengevend salaris onder de € 100.000, dus deze vrijstellingsgrond is niet van toepassing op haar.

2.1 Vrijstelling in verband met een bestaande pensioenvoorziening

Artikel 2 VBB

Op verzoek van een werkgever wordt door een bedrijfstakpensioenfonds voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever, met ingang van de dag dat de verplichtstelling in werking treedt respectievelijk als gevolg van gewijzigde bedrijfsactiviteiten op hem en zijn werknemers van toepassing wordt, vrijstelling verleend, indien:

- a. die werknemers van die werkgever al deelnemen in een pensioenregeling die ten minste zes maanden voor het moment van indiening van de in behandeling genomen aanvraag tot verplichtstelling, van kracht was; of*
- b. indien de werkgever voor die werknemers al een pensioenvoorziening heeft getroffen die al ten minste zes maanden voor het moment dat de verplichtstelling op hem en zijn werknemers van toepassing wordt, van kracht was.*

- Pensioenregeling vóór 9 september 1957

Artikel 2, sub a, VBB ziet op de situatie dat er al een andere pensioenregeling van kracht was voordat de aanvraag tot verplichtstelling van Bpf HiBiN was ingediend.

De aanvraag tot verplichtstelling van Bpf HiBiN is ingediend (en door de minister ontvangen) op 8 maart 1958. Artikel 2, sub a, VBB stelt verder als voorwaarde dat deze andere pensioenregeling ten minste zes maanden voor het moment van indienen van de aanvraag tot verplichtstelling van Bpf HiBiN van kracht was.

In het geval van Bpf HiBiN kan een werkgever dus alleen aanspraak maken op de vrijstellingsmogelijkheid van artikel 2, sub a, VBB indien de werknemers deelnemen in een andere pensioenregeling die al vóór 9 september 1957 van kracht was.

- Wijziging bedrijfsactiviteiten

Artikel 2, sub b, VBB ziet op de situatie dat de bedrijfsactiviteiten van een werkgever zijn gewijzigd. De werkgever was op basis van de bedrijfsactiviteiten voorheen niet verplicht aan te sluiten bij Bpf HiBiN, maar is dat na de wijziging van de bedrijfsactiviteiten wel.

Als de werkgever ten minste zes maanden voordat de werkgever verplicht was zich bij Bpf HiBiN aan te sluiten zelfstandig een pensioenvoorziening

heeft getroffen voor de werknemers en deze ook van kracht is, kan een werkgever aanspraak maken op de vrijstellingsmogelijkheid van artikel 2, sub b, VBB.

Onder het treffen van een pensioenregeling wordt hierbij verstaan dat de onderneming zelfstandig een voorziening had getroffen. Een bestaande pensioenvoorziening die is ontstaan doordat een onderneming is aangesloten bij een ander bedrijfstakpensioenfonds of vanwege een groepsverband verbonden is aan een ondernemingspensioenfonds, kwalificeert niet als een eigen pensioenvoorziening.

- Financieel en actuair gelijkwaardig

Voor beide hiervoor beschreven situaties geldt daarnaast de voorwaarde dat de eigen pensioenregeling van de werkgever ten minste actuair en financieel gelijkwaardig moet zijn. Zie voor actuariële en financiële gelijkwaardigheid paragraaf 2.6.

- Algemene voorschriften

Voor het verlenen van een vrijstelling dient altijd voldaan te zijn aan de algemene voorschriften die de wetgever heeft verbonden aan alle vrijstellingsgronden. Zie voor deze algemene voorschriften paragraaf 2.8.

- Voorschriften goede uitvoering van de wet

Ten slotte dient te worden voldaan aan de voorschriften die Bpf HiBiN stelt aan het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 2 VBB die zij nodig acht voor een goede uitvoering van de wet. Zie voor deze voorschriften paragraaf 2.9.

2.2 Vrijstelling in verband met groepsvorming

Artikel 3 VBB

1. *Op verzoek van een werkgever wordt door een bedrijfstakpensioenfonds voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever vrijstelling verleend indien die werkgever deel uitmaakt of deel is gaan uitmaken van een groep en:
 - a. *bij de groepsvorming zowel de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg van die werkgever betrokken vakorganisaties als de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg van de groep betrokken vakorganisaties, betrokken zijn geweest;*
 - b. *de groep al een pensioenvoorziening heeft, die in overleg met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties tot stand is gekomen;*
 - c. *bij de groep op de dag waarop het verzoek om vrijstelling wordt ingediend ten minste 100 werknemers werkzaam zijn die niet in het desbetreffende bedrijfstakpensioenfonds deelnemen;*
 - d. *het aantal actieve deelnemers waarop de pensioenvoorziening van de groep van toepassing is, op de dag waarop het verzoek om vrijstelling wordt ingediend ten minste 25% dan wel ten minste 50 actieve deelnemers meer bedraagt, dan het aantal werknemers waarvoor de vrijstelling wordt gevraagd; en*
 - e. *het verzoek om vrijstelling tevens wordt gedaan door of namens de groep en de vakorganisaties, bedoeld in onderdeel b.**
2. *Onder groep als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan een groep als bedoeld in artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.*

- Groepsvorming

Vrijstelling in verband met groepsvorming is aan de orde indien een verplicht bij Bpf HiBiN aangesloten werkgever deel is gaan uitmaken of deel gaat uitmaken, van een groep. In het geval dat die groep ofwel buiten de werkingssfeer van Bpf HiBiN valt ofwel reeds is vrijgesteld van de verplichting tot deelname aan Bpf HiBiN, kan dit leiden tot de wens van werkgever om het personeel in dezelfde pensioenvoorziening te laten deelnemen als die van de groep. Voor deze situatie heeft de wetgever de vrijstellingsgrond genoemd in artikel 3, lid 1, VBB in het leven geroepen.

Een groepsgewijze vrijstelling kan bijvoorbeeld van belang zijn in de situatie dat een werkgever, die deel uit gaat maken van een groep, verschillende bedrijfsactiviteiten uitoefent waardoor een deel van zijn werknemers onder

de werkingssfeer van een bedrijfstakpensioenfonds komt te vallen en een ander deel niet.

Om in aanmerking te komen voor deze vrijstelling, moet aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 3, lid 1, VBB zijn voldaan.

- Verzekeringstechnisch nadeel

Indien aan de voorwaarden voor vrijstelling van artikel 3, lid 1, VBB is voldaan, dient alvorens Bpf HiBiN vrijstelling verleent het verzekeringstechnisch nadeel te worden voldaan. Zie voor verzekeringstechnisch nadeel paragraaf 2.7.

- Algemene voorschriften

Voor het verlenen van een vrijstelling dient altijd voldaan te zijn aan de algemene voorschriften die de wetgever heeft verbonden aan alle vrijstellingsgronden. Zie voor de algemene voorschriften paragraaf 2.8.

- Voorschriften goede uitvoering van de wet

Ten slotte dient te worden voldaan aan de voorschriften die Bpf HiBiN stelt aan het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 3, lid 1, VBB die zij nodig acht voor een goede uitvoering van de wet. Zie voor deze voorschriften paragraaf 2.9.

2.3 Vrijstelling in verband met eigen cao

Artikel 4 VBB

Op verzoek van een werkgever wordt door een bedrijfstakpensioenfonds voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever vrijstelling verleend voorzover een besluit tot algemeenverbindendverklaring van bepalingen van een collectieve arbeidsovereenkomst op die werkgever niet van toepassing is of, indien dat besluit wel op hem en zijn werknemers van toepassing is, voorzover hij hiervan vrijstelling heeft gekregen en met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties een afzonderlijke pensioenvoorziening is overeengekomen. Het verzoek om vrijstelling wordt mede door of namens de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken vakorganisaties gedaan.

- Ondernemings-cao

Met deze vrijstellingsmogelijkheid wordt de werkgever die een eigen ondernemings-cao heeft en op grond daarvan is gedispenseerd van algemeen verbindend verklaarde bepalingen van een cao, in de gelegenheid gesteld eveneens op het terrein van pensioen eigen beleid te voeren. Een werkgever kan dus alleen aanspraak maken op een vrijstelling op grond van artikel 4 VBB indien de werkgever een eigen ondernemings-cao heeft.

- Dispensatie Avv-cao

Van dispensatie van een algemeen verbindend verklaarde cao is sprake indien:

- a. een besluit tot algemeen verbindend verklaring van bepalingen van een cao niet op de werkgever van toepassing is, bijvoorbeeld op grond van dispensatiebepalingen van de algemeen verbindend verklaarde cao zelf; of
- b. de algemeen verbindend verklaarde cao wel op een werkgever van toepassing is, maar de werkgever hiervan door de minister is vrijgesteld op grond van artikel 2 van de 'Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten'.

- Betrokken vakorganisaties

Vrijstelling op grond van artikel 4 VBB kan alleen verleend worden wanneer de vakorganisaties betrokken zijn bij het verzoek om vrijstelling. Onder 'vakorganisaties' in dit artikel worden de vakorganisaties verstaan die bij het

arbeidsvoorwaardenoverleg binnen de bedrijfstak betrokken zijn en die representatief zijn voor de in die bedrijfstak werkzame personen.

- Verzekeringstechnisch nadeel

Indien aan de voorwaarden voor vrijstelling van artikel 4 VBB is voldaan, dient alvorens Bpf HiBiN vrijstelling verleent het verzekeringstechnisch nadeel te worden voldaan. Zie voor verzekeringstechnisch nadeel paragraaf 2.7.

- Algemene voorschriften

Voor het verlenen van een vrijstelling dient altijd voldaan te zijn aan de algemene voorschriften die de wetgever heeft verbonden aan alle vrijstellingsgronden. Zie voor de algemene voorschriften paragraaf 2.8.

- Voorschriften goede uitvoering van de wet

Ten slotte dient te worden voldaan aan de voorschriften die Bpf HiBiN stelt aan het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 4 VBB die zij nodig acht voor een goede uitvoering van de wet.

Bpf HiBiN verbindt aan deze vrijstelling het voorschrift dat indien een werkgever wel weer onder de werkingssfeer van een algemeen verbindend verklaarde cao valt, zonder daarvan vrijgesteld te zijn, de werkgever Bpf HiBiN hiervan onverwijld schriftelijk op de hoogte stelt.

Zie voor de overige voorschriften paragraaf 2.9.

2.4 Vrijstelling in verband met onvoldoende beleggingsrendement

Artikel 5, lid 1, VBB

Op verzoek van een werkgever wordt door een bedrijfstakpensioenfonds voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever vrijstelling verleend indien:

- a. uit de performancetoets, uitgevoerd over een periode van 5 kalenderjaren aan de hand van bijlage 1 bij deze regeling, blijkt dat het feitelijk behaalde beleggingsrendement van het bedrijfstakpensioenfonds in negatieve zin aanzienlijk afwijkt van het rendement van de door het fonds vastgestelde normportefeuille waarbij van een aanzienlijke afwijking in negatieve zin sprake is indien de uitkomst van de berekening van de performancetoets, nadat bij die uitkomst 1,28 is opgeteld, negatief is;*
- b. blijkt dat het bedrijfstakpensioenfonds niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan het tweede of derde lid; of*
- c. blijkt dat het bedrijfstakpensioenfonds, indien het vierde lid is toegepast, niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan dat vierde lid.*

(Voor de andere leden van artikel 5 VBB, wordt verwezen naar het VBB zelf.)

- Vier redenen

Op grond van artikel 5, lid 1, VBB zijn er vier alternatieve redenen voor vrijstelling. Kortweg kan er een beroep worden gedaan op deze vrijstellingsgrond indien:

1. het rendement van de beleggingen van Bpf HiBiN over een periode van vijf kalenderjaren substantieel lager is dan het rendement van de voor die jaren gekozen normportefeuille (sub a);
2. Bpf HiBiN niet het beleggingsbeleid ten aanzien van het daarop volgende kalenderjaar vóór aanvang van dat jaar heeft vastgesteld (sub b);
3. Bpf HiBiN niet ten behoeve van het daaropvolgende jaar vóór aanvang van dat jaar de normportefeuille heeft vastgesteld (sub b); of
4. Bpf HiBiN, nadat tussentijds het beleggingsbeleid en de normportefeuille op grond van artikel 5, lid 4, VBB zijn aangepast, niet of in onvoldoende mate heeft voldaan aan dat vierde lid: de voorwaarden voor tussentijdse aanpassing (sub c).

- Regeling Bpf HiBiN is leidend

Artikel 7, lid 6, VBB luidt:

"Aan de vrijstelling, bedoeld in artikel 5, eerste lid, wordt het voorschrift verbonden dat aan de pensioenregeling van de werkgever ten minste dezelfde aanspraken worden ontleend als aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds."

Feitelijk betekent dit verplichte voorschrift dat de verplichtgestelde regeling zoals Bpf HiBiN die kent, bij een andere uitvoerder moet worden ondergebracht. Ondergaat de regeling van Bpf HiBiN een wijziging, dan dient de vrijgestelde regeling op dezelfde wijze te worden aangepast. Er wordt uitsluitend vrijstelling verleend van de verplichte deelname. Op het punt van de inhoud van de pensioenregeling is de regeling van Bpf HiBiN leidend en bestaat er geen vrijheid om daarvan af te wijken.

- Verzekeringstechnisch nadeel

Indien aan de voorwaarden voor vrijstelling van artikel 5, lid 1, VBB is voldaan, dient alvorens Bpf HiBiN vrijstelling verleent het verzekeringstechnisch nadeel te worden voldaan. Zie voor verzekeringstechnisch nadeel paragraaf 2.7.

- Algemene voorschriften

Voor het verlenen van een vrijstelling dient altijd voldaan te zijn aan de algemene voorschriften die de wetgever heeft verbonden aan alle vrijstellingsgronden. Zie voor de algemene voorschriften paragraaf 2.8.

- Voorschriften goede uitvoering van de wet

Ten slotte dient te worden voldaan aan de voorschriften die Bpf HiBiN stelt aan het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 5, lid 1, VBB die zij nodig acht voor een goede uitvoering van de wet. Zie voor deze voorschriften paragraaf 2.9.

2.5 Vrijstelling om andere redenen

Artikel 6 VBB

Op verzoek van een werkgever kan door het bedrijfstakpensioenfonds voor alle werknemers of een deel van de werknemers van die werkgever ook om andere redenen dan genoemd in de artikelen 2, 3, eerste lid, 4 en 5, eerste lid, vrijstelling worden verleend.

- Solidariteit

Bpf HiBiN hecht grote waarde aan solidariteit binnen de bedrijfstak. Dit belang van solidariteit en collectiviteit binnen de bedrijfstak laat Bpf HiBiN dan ook vaak prevaleren boven het belang van een individuele werkgever. Bpf HiBiN voert daarom een zeer terughoudend beleid inzake het onverplicht verlenen van vrijstelling om andere redenen.

Dit beleid laat echter onverlet dat elk verzoek tot onverplichte vrijstelling individueel wordt getoetst. Deze toetsing vindt plaats op basis van de concrete situatie en de daarbij aangevoerde argumenten. Bpf HiBiN weegt dus per geval steeds het belang om geen vrijstelling te verlenen af tegen het belang van de werkgever om vrijstelling te verkrijgen. Bpf HiBiN waakt hierbij voor het scheppen van onwenselijke precedentes, die (op termijn) het belang van solidariteit en collectiviteit kunnen aantasten.

- Andere redenen

Hoewel het een werkgever uiteraard vrij staat om een vrijstelling aan te vragen om andere redenen, heeft de praktijk uitgewezen dat de hierna te noemen situaties aanleiding kunnen zijn om een vrijstelling op grond van artikel 6 VBB aan te vragen. Bpf HiBiN beschrijft deze situaties daarom in haar beleid.

- Afloopvrijstelling

De situatie kan zich voordoen dat een werkgever alleen voor een bepaalde periode een vrijstelling wil aanvragen. Dit meestal ten behoeve van een overgang van een eigen pensioenregeling naar de verplichte pensioenregeling van Bpf HiBiN. Dit kan ook met terugwerkende kracht.

Bpf HiBiN kan dan onder bepaalde bijzondere omstandigheden akkoord gaan met een afloopvrijstelling.

- Afwikkelvrijstelling

Door middel van een afwikkelingsvrijstelling kunnen bepaalde bij naam genoemde werknemers worden vrijgesteld van verplichte deelname aan de pensioenregeling van Bpf HiBiN. De verplichtstelling geldt dan wel voor nieuw in dienst tredende werknemers.

Vaak geldt dat een afwikkelingsvrijstelling aanvankelijk een vrijstelling voor alle werknemers was. Op verzoek van de werkgever en met instemming van zijn werknemers en verzekeraar/pensioenfonds vindt omzetting plaats. In een dergelijk geval zal al het nieuw in dienst tredend personeel als deelnemer bij Bpf HiBiN worden aangemeld. Het "oude" personeel blijft verzekerd in de bijzondere pensioenvoorziening.

- Overlapsituatie met een ander bedrijfstakpensioenfonds

Er kan zich de situatie voordoen dat een werkgever vanwege gemengde activiteiten dient deel te nemen in twee verschillende bedrijfstakpensioenfonds.

In voorkomende gevallen zal Bpf HiBiN in overleg treden met het andere bedrijfstakpensioenfonds om tot een bevredigende oplossing voor het probleem van een dubbele aansluitverplichting te komen. Hierbij kan eventueel een oplossing worden gevonden in het verlenen van een vrijstelling door Bpf HiBiN.

Volgens Bpf HiBiN kunnen de volgende aspecten bij dit overleg worden meegenomen:

- Bij welke pensioenregeling is de werkgever op het moment van aanschrijven aangesloten?
- Welke aansluitingsplicht is het oudst?
- Welke werkzaamheden zijn te kwalificeren als kernactiviteit?
- Welke zelfstandige afdelingen zijn er binnen de onderneming te onderscheiden?
- Bij welk bedrijfstakpensioenfonds prefereert de werkgever aansluiting en waarom?

- Financieel en actuair gelijkwaardig

Bpf HiBiN kan niet onvoorwaardelijk een vrijstelling om andere redenen verlenen. De wetgever heeft hieraan de eis gesteld dat de werkgever dient te beschikken over een eigen pensioenregeling die ten minste actuair en financieel gelijkwaardig is aan de regeling van Bpf HiBiN. Zie hiervoor paragraaf 2.6.

- Verzekeringstechnisch nadeel

Indien aan de voorwaarden voor vrijstelling van artikel 6 VBB is voldaan, dient alvorens Bpf HiBiN vrijstelling verleent het verzekeringstechnisch nadeel te worden voldaan. Zie voor verzekeringstechnisch nadeel paragraaf 2.7.

- Algemene voorschriften

Voor het verlenen van een vrijstelling dient altijd voldaan te zijn aan de algemene voorschriften die de wetgever heeft verbonden aan alle vrijstellingsgronden. Zie voor de algemene voorschriften paragraaf 2.8.

- Voorschriften voor goede uitvoering van de wet

Ten slotte dient te worden voldaan aan de voorschriften die Bpf HiBiN stelt aan het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 6 VBB die zij nodig acht voor een goede uitvoering van de wet.

In geval van een afloopvrijstelling verbindt Bpf HiBiN de volgende voorschriften aan de vrijstelling:

- De werkgever overlegt een accountantsverklaring waarin staat welke werknemers gedurende de periode van de afloopvrijstelling in dienst zijn (geweest);
- De werkgever dient schriftelijk te verklaren Bpf HiBiN te vrijwaren voor elke verplichting die (krachtens rechterlijk vonnis) op Bpf HiBiN zal komen te rusten.

In geval van een afwikkelingsvrijstelling verbindt Bpf HiBiN het voorschrift aan de vrijstelling dat de leeftijdsopbouw van het werknemersbestand van de werkgever ongeveer dient overeen te komen met de gemiddelde leeftijdsopbouw van de deelnemers in Bpf HiBiN.

Zie voor de overige voorschriften paragraaf 2.9.

2.6 Actuariële en financiële gelijkwaardigheid

Artikel 7, lid 5, VBB

Aan de vrijstelling, bedoeld in de artikelen 2 en 6 VBB wordt door het bedrijfstakpensioenfonds het voorschrift verbonden dat de pensioenregeling van de werkgever volgens de berekening aan de hand van bijlage 3 bij dit besluit te allen tijde ten minste actuariële en financieel gelijkwaardig is aan die van het bedrijfstakpensioenfonds.

Indien het bedrijfstakpensioenfonds en de werkgever daarmee instemmen kan worden afgezien van de berekening, bedoeld in de vorige zin, en kan in plaats daarvan de gelijkwaardigheid worden aangetoond door middel van een kwalitatieve toets.

Ten behoeve van de toets op gelijkwaardigheid verstrekt het bedrijfstakpensioenfonds de werkgever informatie over de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds.

- Gelijkwaardigheid

De wetgever heeft bepaald dat alleen vrijstelling van verplichte aansluiting mag worden verleend op grond van artikel 2 en artikel 6 VBB indien de regeling van de werkgever ten minste te allen tijde actuariële en financieel gelijkwaardig is. Deze voorwaarde geldt zowel voor het moment dat de vrijstelling wordt verleend als voor de toekomst.

De reden voor deze voorwaarde is dat werknemers geen nadeel mogen ondervinden van het verlenen van vrijstelling aan de werkgever. De pensioenregeling van de betreffende werkgever dient dus minimaal gelijkwaardig te zijn aan de regeling van Bpf HiBiN. De wetgever heeft tevens bepaald op welke wijze een gelijkwaardigheidstoets dient te worden uitgevoerd. Uitgangspunt is dat de werkgever die het verzoek om vrijstelling heeft ingediend de gelijkwaardigheid moet aantonen.

- Kwantitatieve of kwalitatieve toets

De standaardtoets voor het toetsen van de actuariële en financiële gelijkwaardigheid van pensioenregelingen is de zogenaamde kwantitatieve toets, zoals omschreven in bijlage 3 bij het VBB.

De wet staat ook een kwalitatieve toets toe. Volgens de Nota van Toelichting slechts ingeval er sprake is van identieke regelingen. Voorwaarde hiervoor is

wel dat zowel Bpf HiBiN als de werkgever instemmen met het toepassen van een kwalitatieve toets.

Bpf HiBiN verlangt in beginsel altijd een kwantitatieve toets. In geval van bijzondere omstandigheden kan een werkgever Bpf HiBiN verzoeken om een kwalitatieve toets toe te staan.

- Financiële gelijkwaardigheid

Naast actuariële gelijkwaardigheid dient er ook sprake te zijn van financiële gelijkwaardigheid. Bijlage 3 bij het VBB bepaalt over dit vereiste het volgende:

"Het financieringssysteem van de door de werkgever voorgestane pensioenregeling dient gebaseerd te zijn op de jaarlijkse affinanciering van de tijdsevenredige ontslagaanspraken.

Hiervan kan worden afgeweken als het betreffende bedrijfstakpensioenfonds zelf backservice-aanspraken op enigerlei wijze in toekomstige jaren affinanciert. Het financieringssysteem van de door de werkgever voorgestane pensioenregeling dient dus ten minste hetzelfde te zijn aan dat van het bedrijfstakpensioenfonds.

Daarnaast dient het financieringssysteem te waarborgen dat er in beginsel te allen tijde sprake is van een 100% dekking van de tijdsevenredige aanspraken, tenzij het bedrijfstakpensioenfonds zichzelf ook minder dan 100% dekking ten opzichte van die norm toestaat. De dekkingsgraad van een door de werkgever voorgestane pensioenregeling dient in dat geval ten minste gelijk te zijn aan die van het bedrijfstakpensioenfonds."

Bpf HiBiN legt vorenstaande tekst anno 2016 uit vanuit het doel van de Wet Bpf 2000. Het doel van de wet- en regelgeving omtrent de verplichtstelling en vrijstelling zijn steeds gefundeerd op het uitgangspunt dat werknemers in dienst van een vrijgestelde werkgever niet slechter af mogen zijn dan bedrijfstakgenoten die wel deelnemen aan de pensioenregeling van het bedrijfstakpensioenfonds. Bpf HiBiN neemt in de gelijkwaardigheidstoets daarom de dekkingsgraad zoals gedefinieerd in de Pensioenwet in ogenschouw.

- Periodieke toets

Een vrijstelling op basis van de vrijstellingsgronden in artikel 2 en 6 VBB wordt in beginsel voor onbepaalde tijd verleend. Wel wordt eens in de vijf jaar door Bpf HiBiN getoetst of de pensioenregeling op basis waarvan de vrijstelling is verleend, nog steeds gelijkwaardig is. Bpf HiBiN toetst tijdens

deze periodieke toetsing zowel de actuariële als de financiële gelijkwaardigheid.

Mocht de regeling niet langer gelijkwaardig blijken dan zal Bpf HiBiN overgaan tot intrekking van de vrijstelling. Een voorwaarde voor het verlenen van vrijstelling is immers gelijkwaardigheid van de pensioenregelingen. Zie verder paragraaf 3.

Indien na het verlenen van een vrijstelling op grond van artikel 2 of artikel 6 VBB sprake is van een wijziging in de regeling van Bpf HiBiN dan wel van een wijziging in de bestaande pensioenregeling van de werkgever aan wie vrijstelling is verleend, die zo ingrijpend is dat mag worden aangenomen dat daarvan een reële invloed zal uitgaan op de bij de vrijstellingsverlening gehanteerde berekening, kan Bpf HiBiN beslissen dat de toets frequenter dan eenmaal per vijf jaar wordt uitgevoerd. Dit geldt ook voor ingrijpende wijzigingen in de dekkingsgraad van de pensioenregeling van de vrijgestelde werkgever.

- Doorgeven wijziging(en)

Bovendien dient een werkgever aan wie vrijstelling is verleend, van iedere wijziging in de bestaande pensioenregeling onverwijld een afschrift te zenden aan Bpf HiBiN.

De vrijstelling blijft overigens in stand wanneer de eigen pensioenvoorziening bij een andere pensioenuitvoerder wordt ondergebracht, mits aan de voorwaarden blijft voldaan. Een werkgever kan dus in de toekomst indien noodzakelijk wisselen van eigen pensioenregeling, als de regeling voor de werknemers maar te allen tijde gelijkwaardig is en blijft aan de regeling van Bpf HiBiN.

2.7 Verzekeringstechnisch nadeel

Artikel 7, lid 4, VBB

Aan de vrijstelling, bedoeld in de artikelen 3, eerste lid, 4, 5, eerste lid, en 6 VBB kan het bedrijfstakpensioenfonds het voorschrift verbinden dat de werkgever een financiële bijdrage betaalt ter vergoeding van het verzekeringstechnisch nadeel dat het fonds bij de vrijstelling lijdt. De hoogte van deze bijdrage wordt berekend volgens bijlage 2 bij het VBB, tenzij partijen anders overeenkomen.

- Verzekeringstechnisch nadeel

Het verlenen van vrijstelling aan een werkgever, betekent dat de betreffende werkgever vertrekt bij Bpf HiBiN. Het vertrekken van een werkgever kan – in meer of in mindere mate – gevolgen hebben voor de te betalen premie van de werkgevers (en hun werknemers) in het fonds. De premie is immers een doorsneepremie. De hoogte van de doorsneepremie wordt onder meer bepaald door de leeftijdsopbouw en de salarisopbouw van de werknemerspopulatie van de aangesloten werkgevers. Daarnaast brengt de vrijstellingsprocedure en het (administratief) doorvoeren/uitvoeren van de vrijstelling kosten met zich mee.

Vanwege de mogelijke impact van het vertrek van de werkgever kan Bpf HiBiN op grond van artikel 7, lid 4, VBB aan de vrijstelling op grond van artikel 3, 4, 5 en 6 VBB het voorschrift verbinden dat de werkgever een vergoeding voor het verzekeringstechnisch nadeel dient te betalen, dat Bpf HiBiN vanwege het verlenen van de vrijstelling lijdt.

- Fusie werkgevers met en zonder vrijstelling

In geval van een fusie tussen werkgevers met en zonder vrijstelling van Bpf HiBiN kan de nieuw ontstane werkgever, indien minstens de helft van de werknemers voorafgaand aan de fusie waren vrijgesteld, op grond van artikel 7b, lid 2, VBB een verzoek doen tot uitbreiding van de bestaande vrijstelling.

Bpf HiBiN kan in dit geval op grond van artikel 7b, lid 3, VBB, daaraan in beginsel het voorschrift verbinden dat de nieuwe werkgever een financiële bijdrage betaalt ter vergoeding van het verzekeringstechnisch nadeel dat Bpf HiBiN hierdoor lijdt. Bpf HiBiN bekijkt per geval of en in hoeverre het van deze bevoegdheid gebruik maakt.

- Beleid Bpf HiBiN

Onderdeel van het verzekeringstechnisch nadeel zijn de kosten die redelijkerwijs verbonden zijn aan de behandeling van het vrijstellingsverzoek. De behandelkosten van het vrijstellingsverzoek zal Bpf HiBiN in rekening brengen.

Voor het overige deel van het verzekeringstechnisch nadeel bekijkt Bpf HiBiN per geval of en in hoeverre zij van deze bevoegdheid gebruik maakt. De financiële bijdrage wordt in beginsel berekend volgens bijlage 2 bij het VBB.

Nu de behandelingskosten voor het vrijstellingsverzoek in ieder geval in rekening worden gebracht, zal de vrijstelling op grond van artikel 7, lid 7, VBB pas worden verleend nadat de werkgever deze financiële bijdrage heeft betaald.

- Behandelingkosten vrijstellingsverzoek

Voor het in behandeling nemen van een vrijstellingsverzoek zal Bpf HiBiN de volgende kosten in rekening brengen.

- € 3.500,- behandelingskosten inclusief kosten juridische toetsing;
en
- € 1.200,- extra als de aanvraag actuariel moet worden getoetst en Bpf HiBiN in overeenstemming met de werkgever een kwalitatieve toets zal uitvoeren.

2.8 Algemene voorschriften

Artikel 7 VBB

2. *Aan de vrijstelling wordt door het bedrijfstakpensioenfonds het voorschrift verbonden dat de werkgever of, in het geval pensioenrechten worden ontleend aan een ondernemingspensioenfonds of een ander bedrijfstakpensioenfonds, het bestuur van het desbetreffende fonds, aan De Nederlandsche Bank en aan het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds dat vrijstelling verleent inlichtingen zal verstrekken, die De Nederlandsche Bank of laatstgenoemd bestuur ter verzekering van een goede uitvoering van de wet verlangt. De inlichtingen worden desgewenst schriftelijk en door middel van ingevulde en ondertekende formulieren binnen een door De Nederlandsche Bank onderscheidenlijk door bedoeld bestuur, schriftelijk te stellen termijn verstrekt.*

3. *Aan de vrijstelling wordt door het bedrijfstakpensioenfonds het voorschrift verbonden dat de werkgever een andere pensioenvoorziening heeft en deze heeft ondergebracht als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Pensioenwet dan wel dat de werkgever binnen 12 maanden na het moment waarop de vrijstelling wordt verleend een andere pensioenvoorziening zal treffen en deze zal onderbrengen als bedoeld in artikel 23, eerste lid, van de Pensioenwet.*

- Algemene voorschriften

De voorschriften genoemd in artikel 7, lid 2 en lid 3, VBB zijn voorschriften die Bpf HiBiN aan alle vrijstellingen moet verbinden. Deze voorschriften gelden kortom voor elke vrijstelling.

2.9 Voorschriften voor een goede uitvoering van de wet

- Vrijstelling voor een deel van de werknemers

Gelet op de bewoording van artikel 2 tot en met 6 VBB geldt voor elke vrijstellingsgrond dat “*voor alle werknemers of voor een deel van de werknemers*” een vrijstelling kan worden aangevraagd. Het is steeds aan de werkgever om aan te geven op grond waarvan en waarom bepaalde werknemers als groep dienen te worden vrijgesteld.

Wanneer een werkgever voor een deel van de werknemers een vrijstelling aanvraagt en deze wordt verleend, verbindt Bpf HiBiN aan de vrijstelling de volgende voorschriften:

- De werkgever dient jaarlijks vóór eind januari een overzicht te overleggen aan Bpf HiBiN waaruit blijkt welke werknemers vrijgesteld zijn en welke niet;
- Dit overzicht dient vergezeld te gaan met een verklaring van een actuaaris of accountant waarin wordt verklaard dat het overzicht een juiste weergave van de feiten is.

- Tijdig doorgeven wijzigingen

Een vrijstelling wordt pas verleend wanneer een werkgever aan alle voorwaarden voldoet. Een vrijstelling blijft na in stand wanneer een werkgever aan deze voorwaarden blijft voldoen alsmede aan de voorschriften verbonden aan de vrijstelling.

Het is dan ook aan de werkgever om alle wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de instandhouding van de vrijstellingen onverwijld door te geven aan Bpf HiBiN.

Mocht een wijziging die van invloed is op de instandhouding van de vrijstelling te laat zijn doorgegeven, kan Bpf HiBiN bovendien de vrijstelling met terugwerkende kracht intrekken tot het moment dat de wijziging zich voordeed. De werkgever moet dan met terugwerkende kracht weer premie betalen. Zie verder paragraaf 3.

3. Intrekking van de vrijstelling

Artikel 8 VBB

- 1. Een vrijstelling kan door het bedrijfstakpensioenfonds worden ingetrokken, indien niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 2, 3 of 4, indien niet meer wordt voldaan aan de reden tot vrijstelling, bedoeld in artikel 6, of indien wordt gehandeld in strijd met een of meer aan de vrijstelling verbonden voorschriften.*
- 2. De vrijstelling, bedoeld in artikel 5, wordt uitsluitend op verzoek van de werkgever voor wiens werknemers vrijstelling is verleend ingetrokken.*
- 3. In afwijking van het tweede lid kan de vrijstelling, bedoeld in artikel 5, door het bedrijfstakpensioenfonds worden ingetrokken indien wordt gehandeld in strijd met de voorschriften die aan de vrijstelling verbonden zijn.*

- Intrekken vrijstelling

In artikel 8 VBB is bepaald in welke gevallen de verleende vrijstelling kan worden ingetrokken. Het is beleid van Bpf HiBiN dat wanneer zich een situatie voordoet zoals benoemd in dit artikel, Bpf HiBiN in beginsel altijd de vrijstelling per direct of met terugwerkende kracht intrekt, tenzij de aard van de overtreding maakt dat de strijdigheid binnen een redelijke termijn opgeheven kan worden. In het laatstgenoemde geval gaat Bpf HiBiN pas over tot intrekking na de redelijke termijn. Bpf HiBiN zal de betreffende werkgever op de hoogte brengen van de (beoogde) intrekking en daarbij de eventuele hersteltermijn benoemen.

- Periodieke toetsing gelijkwaardigheid

Bij vrijstelling op grond van artikel 2 en 6 VBB moet Bpf HiBiN op grond van artikel 7, lid 5, VBB het voorschrift verbinden dat de eigen pensioenregeling van de werkgever ten minste actuarieel en financieel gelijkwaardig is. Bpf HiBiN toetst periodiek of een vrijgestelde werkgever nog wel aan dit voorschrift voldoet. Daarbij geldt dat het steeds aan de vrijgestelde werkgever is om de gelijkwaardigheid aan te tonen, en de werkgever dus ook de volledige kosten hiervan draagt.

Indien tijdens een periodieke gelijkwaardigheidstoets de werkgever niet aantoonbaar is dat de eigen bestaande pensioenregeling ten minste actuarieel en financieel gelijkwaardig is, wordt de vrijstelling ingetrokken. Bpf HiBiN gaat in dit geval niet per direct over tot intrekking. Eerst wordt de betreffende werkgever een termijn van drie maanden gegund, vanaf het moment dat Bpf

HiBiN bekend raakt met de resultaten van de periodieke toets en de werkgever hiervan op de hoogte stelt, om zijn regeling aan te passen, zodat deze wel actuariael en financieel gelijkwaardig is. Slaagt de werkgever hier niet binnen 3 maanden in, dan trekt Bpf HiBiN de vrijstelling met terugwerkende kracht in tot het moment dat de pensioenregeling niet meer gelijkwaardig te achten is.

- Verzoek intrekken door werkgever

Een vrijgestelde werkgever kan ook zelf verzoeken om intrekking van de vrijstelling. Bpf HiBiN kijkt dan per geval vanaf welk moment de vrijstelling wordt ingetrokken. Wanneer een werkgever door de intrekking weer toetreedt tot Bpf HiBiN, wordt per geval beoordeeld of Bpf HiBiN verzekeringstechnisch nadeel lijdt. Wanneer dat het geval is, wordt er een inkoopsom in rekening gebracht.

4. Hardheidsclausule

Bpf HiBiN handelt overeenkomstig haar beleidsregels, tenzij dat voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen.

Bpf HiBiN kijkt bij elk besluit of er een bijzonder geval zich voordoet die afwijking van de beleidsregels rechtvaardigt.